

שורשים וכנפיים

לט"ו בשבט וליום המשפחה

2.

נפגשו רב יצחק ורב נחמן ושוחחו בדברי תורה שעה ארוכה.
כשנפרדו, ביקש רב נחמן: "יברכני, רבי!"
השיב לו רבי יצחק: "אמשול לך משל, למה הדבר דומה?
לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועיף וצמא,
ומצא אילן שפירותיו מתוקין, וצילו נאה, ואמת המים עוברת
תחתיו.
אכל מפירותיו, ושתה ממימיו וישב בצילו.
וכשביקש לילך אמר: "אילן, אילן! במה אברכך?
אם אומר לך שיהו פירותיך מתוקין, הרי פירותיך מתוקין;
שיהא צילך נאה, הרי צילך נאה;
שתהא אמת המים עוברת תחתך, הרי אמת המים עוברת תחתך

...

אלא, יהי רצון, שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמותך".
אף אתה, במה אברכך?
אם בתורה, הרי (יש לך) תורה;
אם בעושר, (יש לך) הרי עושר;
אם בבנים, (יש לך) הרי בנים ...
אלא יהי רצון, שיהיו צאצאי מעיך (ילדיך) כמותך".
(מסכת תענית דף ה' ע"ב)

3.

"סבא שלי, רבי נסים מסיקה (רבי שנייטון) ז"ל, היה פייטן, מוהל ושוחט. הוא חלם לשמר את
השירה היהודית-טוניסאית אך התקשה להשאיר חותם מוסיקלי בישראליות החילונית
והמערבית. אחרי מותו מצאנו קלטות מסודרות עליהן שקד ימים רבים, בהן מוקלטים בקולו
העתיק והיפה כל הפיוטים והתפילות אותם נהג לשיר בגולה ובבתי כנסת קטנים ברחבי הארץ.
אוצר בלום זה נפתח לאט לאט בעת שאני מגלה את זהותי היהודית בלימוד ובשיר. אך לא
הפיוטים לבדם היו צוואתו. סבא שלי היה דתי ספרדי מתון, אדם שומר מצוות שדאג לקרב ולא
להרחיק, ומעל לכל התענג על כל מנהג וקיים אותו בתענוג משל היה אנין טעם במסעדת יוקרה.
אהבת היהדות, אהבת הזולת הן צוואתו.
ואני שגדלתי כחילוני "נאור" בבית הספר הכללי בשדרות, סירבתי לשיר איתו בעליה לתורה את
הפטרת הבר מצווה שלי. הוא לא כעס ולא אמר מילה. ובכ"ז אני מצטער על כך כל כך. הוא נפטר
כשנתיים לאחר מכן. רק לאחרונה מצאתי סליל שהוא הקליט לי כדי שאתכונן לעליה לתורה.
כטיפש עשרה עיקש פספסתי הזדמנות לשיר איתו בחייו.
והרי חלק מהתיקון שלי:

עכשיו כשאני מתקרב לגיל ארבעים לקחתי אחד מפיטיו המוקלטים ויצרתי שיר שהוא תפילה
משותפת.

והנה אנו שוב ביחד מתפללים בבית הכנסת הגדול הזה שנקרא ארץ ישראל

(מתוך אתר 2009 youtube)

1.

היה כמובן המורה לעברית.
הוא נתן לנו לכתוב חיבור "מה אני רוצה להיות שאהיה גדול". אני
ישבתי וחשבתי והתעצבנתי.
לא ידעתי מה לכתוב.
אחר-כך כתבתי וכתבתי כאילו אחז אותי בולמוס.
אני רוצה להיות גם עם שורשים, גם עם כנפיים, כתבתי.
למה חייב אדם לוותר על השורשים, אם ליבו חפץ בכנפיים?
(כתבתי שלושה סימני שאלה, אחר כך מחקתי שניים).
השורשים מפסידים כל כך הרבה,
כשהם תקועים באדמה ואינם יכולים לרחף
ולראות את נופו האדיר של העץ שהם חלק ממנו
ואת היער הגדול שהעץ כולו הוא חלק ממנו.
והציפורים שעל העץ,
שזכו ויש להן כנפיים,
חסרות הן את האחיזה בקרקע.
קניהן תלויים בחסדיה של רוח סערה ובחוסנו של העץ,
שבסתר ענפיו הן חוסות.
על כן, סיימתי,
כשאהיה גדול אני רוצה להיות אדם עם שורשים וכנפיים.
(אמנון שמוש)

4.

כמו בבושקה רוסית,
בובה בתוך בובה
בתוך בובה,
מקופלות בי אמי
וסבתי
ואם אמה וסבתה
וכל הדורות,
שורת נשים שקטה
כמו שדרה של כת.

(דליה קווה)

